

Kuvailun keventäminen v. 2

Sisällönkuvailun tiedotuspäivä 26.9.2017

"Kuvailun keventäminen" - KUMEn kannanotto

- Kuvailun keventäminen
 - Mitä kuvailun keventäminen voisi olla ... ja mitä se ei ole
- "Raskauttavia" tekijöitä
 - RDA Toolkit maksumuurin takana
 - Ohjeistusta löytyy - liikaakin?
- Miten tehdä RDA-luetteloinnista sujuvampaa?
 - Lisäydinelementtien karsiminen?
 - Onko annettu liikaa lisäydinelementtejä?
 - Jotkut lisäydinelementit kuitenkin suotavia...
 - Tasot?
- Esimerkit
 - Esim. 1
 - Esim. 1 (vaihtoehtoinen)
 - Esim. 2

Kuvailun keventäminen

Mitä kuvailun keventäminen voisi olla ... ja mitä se ei ole

Säännöt on osattava! ... koska ...

Kuvailusääntöjen osaaminen on kuvailijan ammattitaitoa.

resurssit

=> RDA-koulutus...

"Raskauttavia" tekijöitä

RDA Toolkit maksumuurin takana

- käyttö edellyttää kirjautumista
- ... ja Toolkitin istunto vanhenee nopeasti (uudelleen kirjautuminen)
- useiden välilehtien käyttö selaamiseen ei onnistu (sisällysluettelo käyttää JavaScriptia...)

=> käyttötekniikan ohjelmat

Ohjeistusta löytyy - liikaakin?

Kuvailua tehdäkseen pitää hallita vähintään kolme eri ohjeistusta:

- RDA:n teksti (RDA Toolkit)
- MARC21 sovellusohjeet RDA-kuvailuun (kuvailuelementti RDA-tekstistä, mutta formaattiin ripustaminen sovellusohjeesta)
- MARC21 formaatti

=> RDA:ssa ja MARC21 osin eri terminologia!

=> ideaalitapauksessa tarvitsisi käyttää vain yhtä ohjeistusta...

Miten tehdä RDA-luetteloinnista sujuvampaa?

Lisäydinelementtien karsiminen?

RDA:n mukaisen kuvailun tarkoitus on auttaa käyttäjiä:

- löytämään hakukriteerejään vastaavat aineistot
- tunnistamaan, eli varmistamaan, että kuvailtu aineisto on se mitä käyttäjä etsi, tai erottamaan toisistaan aineistot, joilla on samankaltaisia

- piirteitä
- valitsemaan tarpeitaan vastaavat aineistot
- saamaan kuvailtu aineisto käyttöön.

=> miksi kuvailijan täytyy merkitä pakollisia lisäydinelementtejä, jos kirjaston asiakunta ei niitä tarvitse?

Onko annettu liikaa lisäydinelementtejä?

<ESIMERKKI TÄHÄN>

Jotkut lisäydinelementit kuitenkin suotavia...

Kuvailutietojen jako kansallisella tasolla...

Kalevala : karelo-finskij narodnyj èpos

EI : -

osa 10

EI osa X

EI osa X [osa 10]

Tasot?

- minimitaso = ydinelementit + kansallisesti sovittavat asiat (esimerkiksi translitteroitu muoto päänimekkeeksi, numeroiden muoto jäljennettävissä elementeissä
- Välitaso (ydinelementit+lisäydinelementit): onko tarpeen?
- Täydellinen taso = kansallisbibliografia taso

=> Missä on kuvailijan oma harkinta? Käytettävissä on kaikki elementit minimitason ja kansallisbibliografiatason väliltä. Kuiten osa elementeistä on tehty pakollisiksi lisäydinelementeiksi.

Esimerkit

Pari esimerkkiä: minimitaso - välitaso - kansallisbibliografiatason

- **lihavoitu teksti** = ydinelementti
- **alleiviivattu teksti** = lisäydinelementti
- normaali teksti = RDA:n sallima elementti (mutta ei pakollinen)
- *kursivoitu* = MARC21-formaatti

Esim. 1

020 __ |a **978-952-14-3147-0** |q sidottu

040 __ |a *FI-NL* |b *fin* |e *rda*

041 0_ |a **fin**

100 1_ |a **Halila, Heikki, |d 1952- |e kirjoittaja.**

245 10 |a **Urheiluoikeus / |c Heikki Halila, Olli Norros.**

264 _1 |a **Helsinki : |b Alma Talent, |c 2017.**

264 _3 |a Liettua : |b BALTOprint

300 __ |a **XXIII, 670 sivua** : |c 22 cm

336 __ |a **teksti** |b *txt* |2 *rdacontent*

337 __ |a käytettävissä ilman laitetta |b *n* |2 *rdamedia*

338 __ |a **nide** |b *nc* |2 *rdacarrier*

530 __ |a Julkaistu myös verkkoaineistona.

650 _7 |a **urheiluoikeus** |2 ysa

700 1_ |a Norros, Olli. |d 1979- |e kirjoittaja.

776 08 |i Verkkoaineisto: |z 9789521431487

Esim. 1 (vaihtoehtoinen)

020 __ |a **978-951-0-41025-7** |q nidottu

040 __ |a *FI-NL* |b *fin* |e *rda*

041 1_ |a **fin** |h **swe**

100 1_ |a **Sten, Viveca, |e kirjoittaja.**

240 10 |a **I stundens hetta, |I suomi**

245 10 |a **Juhannusmurha / |c Viveca Sten ; suomentanut Sirkka-Liisa Sjöblom.**

264 _1 |a **Helsinki : |b WSOY |c [2016]**

264 _3 |a Painettu EU:ssa

264 _4 |c ©2016

300 __ |a **436 sivua** : |c 22 cm

336 __ |a **teksti** |b *txt* |2 *rdacontent*

337 __ |a käytettävissä ilman laitetta |b *n* |2 *rdamedia*

338 __ |a **nide** |b *nc* |2 *rdacarrier*

700 1_ |a **Sjöblom, Sirkka-Liisa, |e kääntäjä.**

Esim. 2

020 __ |a **978-951-31-7129-2** |q sidottu

040 __ |a *FI-NL* |b *fin* |e *rda*

041 1_ |a **fin** |h **ger**

100 1_ |a **Sebald, W. G., |e kirjoittaja.**

245 10 |a **Merkintöjä Korsikasta / |c W.G. Sebald ; suomentanut Oili Suominen.**

264 _1 |a **Helsinki : |b Tammi, |c [2016]**

264 _3 |a painettu EU:ssa

264 _4 |c ©2016

300 __ |a **71 sivua** : |b kuvitettu ; |c 21 cm

336 __ |a **teksti** |b *txt* |2 *rdacontent*

337 __ |a käytettävissä ilman laitetta |b *n* |2 *rdamedia*

338 __ |a **nide** |b *nc* |2 *rdacarrier*

490 0_ |a **Keltainen kirjasto ; |v 469**

505 0_ |a Pieni retki Ajaccioon (alkuteos: Kleine Exkursion nach Ajaccio) -- Campo Santo (alkuteos: Campo Santo) -- Alpit meressä (alkuteos: Die Alpen im Meer) -- La cour de l'ancienne ecole (alkuteos: La cour de l'ancienne ecole).

700 12 |a **Sebald, W. G. |t Kleine Exkursion nach Ajaccio, |I suomi.**

700 12 |a Sebald, W. G. |t Campo Santo. |I suomi.

700 12 |a Sebald, W. G. |t Alpen im Meer. |I suomi.

700 12 |a Sebald, W. G. |t Cour de l'ancienne ecole. |I suomi.

700 1_ |a Suominen, Oili. |d 1941- |e kääntäjä.

740 02 |a *Pieni retki Ajaccioon.*

740 0_ |a *Campo Santo.*

740 02 |a *Alpit meressä.*

740 3_ |a *La cour de l'ancienne école*